

מתי כדאי להגיש קובלנה פלילית פרטית?

באישום פלילי רגיל, המדינה היא זו שמאשימה את הנאשם והמטרה היא להביאו לדין ולהענישו לפי החוק הפלילי. קובלנה פלילית או בשמה "קובלנה פרטית", מוגשת על ידי נפגע העבירה עצמו ומהווה הליך פלילי לכל דבר. בדרך זו הופך הקובל להיות התובע במשפט הפלילי כנגד הנאשם. לאחר שהוגשה הקובלנה יקבל לידיו הנאשם את כתב האישום המלא ויוזמן לדין לפי הדין הפלילי. התוצאה בהליך כזה יכולה להסתיים בעונשי מאסר, קנסות, עבודות שירות כמוגדר בחוק, ממש כמו אישום פלילי רגיל. אפשר להגיש את הקובלנה הפלילית הפרטית הן אם המשטרה סגרה את התיק מסיבות שונות והן אם לא הוגשה תלונה כלל. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא באילו מקרים כדאי להגיש קובלנה פלילית פרטית.

כדאי לדעת כי גם במקרים של הגשת קובלנה פלילית פרטית, מומלץ להיעזר בשירותי עורך דין כדי להגישה כנדרש, משום שמדובר על הליך משפטי לכל דבר, כולל איסוף ראיות, זימון עדים והכרת החוק לאשורו.

מהי קובלנה פלילית פרטית?

אישום פלילי רגיל עוגן בחוק סדר הדין הפלילי תשמ"ב 1982 שבו נקבע כי המדינה היא המאשימה בעבירות פליליות. ההיגיון הוא שעבירה פלילית קשורה לעבירה כנגד החברה וכי המדינה חפה משאיפות נקם ולכן תנהל את החקירה וההליך הפלילי בדרך נייטרלית. סעיף 68 לחוק זה קובע כי אדם פרטי יכול אף הוא להגיש אישום פלילי בדרך "קובלנה פלילית", על עבירות מסוימות המוגדרות בתוספת השנייה לחוק. עבירות אלה לרוב הן חסרות עניין מטעם הציבור אולם לאדם עצמו הן משמעותיות מאוד, למשל לשון הרע, פגיעה בצנעת הפרט, רעש ועוד.

העבירות שעליהן אפשר להגיש את הקובלנה הפלילית הפרטית הן קלות יחסית והעונש בגינן הוא עד 3 שנות מאסר:

1. **עבירות סביבתיות** - שהתרחשו כנגד בעלי חיים או הסביבה.
2. **עבירות פרטיות** - שהתרחשו בין אדם לחברו, כגון איומים, לשון הרע.
3. **עבירות מסחריות** - בין עסקים, כגן זכויות יוצרים, חוק הגנת הצרכן.
4. **עבירות פוליטיות** - על רקע חוק הבחירות לכנסת, למשל.

מתי כדאי להגיש קובלנה פלילית פרטית?

אפשר להגיש קובלנה פלילית פרטית בכמה מצבים:

המשטרה או התביעה סגרו את התיק:

לפעמים סוגרת המשטרה או התביעה את התיק בשל סיבות שונות. למשל "חוסר עניין לציבור", אם מצאה שהנאשם אינו אשם או בגלל היעדר ראיות. עם זאת, לאחר סגירת התיק משוכנע הקורבן כי נגרם לו עוול וכי התהליך שהתקיים בדרך הרגילה לא מיצה עצמה ולא הביא לתוצאות המקוות. אם אכן התיק נסגר, יכול האדם שנגדו בוצעה העבירה להגיש קובלנה פלילית פרטית ולהתחיל מסלול משפטי. אם אכן הנפגע מגיש קובלנה עצמאית לאחר שהתיק נסגר במשטרה, המשמעות היא שעליו לבקש את חומרי החקירה מהתיק שנסגר במשטרה, לגבות עדויות, לזמן עדי תביעה ולנסח את הקובלנה בעצמו.

□ מסלול ישיר:

קורבן העבירה יכול להגיש קובלנה פלילית פרטית אף אם לא פנה לפני כן למשטרה ואם לא נערך כל הליך משפטי לפני שהגיש את בקשתו. המשמעות היא שעליו לנהל את כל התביעה מראשיתה ועד סופה, כולל גביית כל העדויות, תצהירים, איסוף חומר, זימון עדים וניסוח הקובלנה.

כדאי לדעת כי בית המשפט יכול לחייב את הקובל להיעזר בשירותי עו"ד אם הוא סבור שהתביעה מתנהלת בדרך רשלנית. כמו כן יש לדעת כי ההליך הפלילי, בין אם מנוהל על ידי המדינה ובין אם מנוהל באמצעות קובלנה פרטית, אינו סותר הגשת תביעה בהליך אזרחי.

המקרה של שחר ושירה

שחר ובת זוגו שירה מתגוררים בשכירות בבניין בלב תל אביב. לדאבונם, מיום שעברו לגור בדירה, מתנכל אליהם השכן בתואנות שונות וממרר את חייהם. לאחרונה אף הרס את תיבת הדואר שלהם ושפך שקיות זבל בכניסה לדירתם. לטענת שירה "השכן טוען כי אנו מפריעים לו, מעמידים את האופנים שלנו במחסן הפרטי שלו, מתהלכים באמצע הלילה והאשמות הזויות נוספות. האמת היא שהוא הפך את המחסן המשותף לרכושו הפרטי ומדיירים קודמים שמענו כי הוא מעליל על כל השוכרים שהיו בדירה הזו כדי שיעזבו וכדי שיוכל ליהנות משקט בבניין". לאחרונה הסתבך סכסוך שכנים תמים זה כשהשכן איים על שירה "שיפרק לה את הפרצוף" וירעיל את הכלב שלה.

שחר ושירה החליטו לא להבליג עוד והגישו תלונה במשטרה. חלף חודש וחלפו חודשיים, אולם המשטרה החליטה לסגור את התיק בהיעדר ראיות. השכן, מצדו, הכחיש כל קשר לחשדות המיוחסים לו וטען כי הכל המצאות הזויות של שירה.

שחר ושירה החליטו שכאן לא הסתיימה הפרשה והגישו בעצמם קובלנה פלילית פרטית. הם קיבלו את החומר מהמשטרה וזמנו עדים חדשים. שירה הצליחה למצוא שכנה ששמעה את הצעקות באותו יום והעידה כי אכן השכן איים על שירה והוא הורשע לפי חוק, קיבל מאסר על תנאי ונאלץ לשלם לבני הזוג פיצויים.

ליווי מטעם עורך דין בהגשת קובלנה פלילית פרטית

המקרה של שחר ושירה מדגים כיצד אפשר להגיש קובלנה פלילית פרטית, אם המשטרה סגרת את התיק משיקולים שלה. שירה ושחר יכלו היו להגיש את הקובלנה הפלילית טרם התלוננו במשטרה, אולם בחרו לתת לרשויות החוק לבצע מלאכתן לפני כן.

גם אם אדם החליט להגיש קובלנה פלילית פרטית, הוא יכול לקבל ייעוץ, ליווי וייצוג מטעם עורך דין פלילי. כאמור בית המשפט בוחן את דרך הגשת הקובלנה ועלול לדחות אותה אם הוא חושב שהתביעה היא קנטרנית, אם הוגשה בדרך רשלנית או אם התובע מטריד את הנתבע תוך כדי דיון בדרך לא מקובלת. בית המשפט יכול לחייב את התובע למנות עורך דין ואם הדבר לא נעשה, עלולה הקובלנה להתבטל. אם בית המשפט סבור כי הקובלנה לא הוגשה או לא מנוהלת כראוי, הוא עלול לחייב את הנאשם לשלם לנתבע את הוצאות ההגנה או אף לשלם לו פיצויים בגין מעצרו או מאסרו.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי ללקוחות המגישים קובלנות נגד אנשים שפגעו בהם וכן מן הצד האחר - מגן על אלו המתמודדים עם קובלנה שהוגשה נגדם. משרדנו עוסק בתחום הקובלנות מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים של לקוחותיו תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ואתה מעוניין להגיש קובלנה פלילית נגד אדם או שאתה מתמודד עם קובלנה שהוגשה נגדך פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

23/06/2021

077-5006206

052-6885006

מתי כדאי להגיש קובלנה פלילית פרטית?